5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXII. — N-rul 308 | 6 PAGINI | SAMBATA 8 NOEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | STRĂINĂTATE: Lei 3 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
In. serţii şi reclame 3,50 linia
Anunţuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu. 11

I C G B

TURCIA SI EUROPA

de Profesor N. BASILESCU

Nu se uscase încă cerneala cu care anunţam intrarea Turciei în războiul european,—şi catastrofa a şi avut loc.

Impinsă de geniul său rău, Turcia a pornit în război în contra Rusiei, în contra Angliei şi în contra Franciei.

Comptând pe solidaritatea religioasă ce uneşte pe toţi fidelii lui Mahomed, Sultanul speră să deslănţuiască războiul sfânt al tuturor mahomedanilor contra Puterilor creştine,—ce stăpânesc ţări musulmane.

Dacă un asemenea cataclism s'ar întâmpla, războiul ar lua o faţă nouă,—el ar reînvia timpurile de acum 500 de ani, cele două lumi: lumea creştină ar intra în luptă cu lumea musulmană. — sute de milioane de oameni s'ar rostogoli peste sute de milioane, — şi lumea ar peri în flăcări şi în sânge.

Dar speranţele mari ce se concep la Berlin — de unde a plecat scânteia — şi la Constantinopol pe desfăşurarea drapelului sfânt nu se vor realiza: lumea musulmană înţelege că azi luptele religioase sunt fără sens, şi verdele drapel nu va aduna în jurul său decât, pe nenorociţii supuşi ai Padişahului din Constantinopol.

Dar, *Quem Jupiter perdidere vult, dementat!*

Sărmana Turcie! abia eşită sfâşiată, ruptă în bucăţi de două crâncene războaie, — de războiul italo-turc şi de războiul balcanic, — gâfâind încă şi sângerând de loviturile primite — din ordinul Berlinului, ea se aruncă într'o nouă aventură.

Sfârsitul acesteia este sigur: *desfiinţarea Turciei.*

Turcia ar fi fost desfiinţată deja prin războiul balcanic—şi numai intervenţiunea Europei i-a mai păstrat o suflare de viaţă, — fără ea Chestiunea Orientului era azi definitiv resolvată.

Ceasul a sunat, însă, când această Chestiune va trebui să-şi primească soluţiunea ei, — şi această soluţiune interesă lumea întreagă, — Europa întreagă, — dar mai îndeosebi pe România.

Ea nu este decât una şi singură.

Iată ce'mi propun să examinez azi.

Viaţa mondială este, azi, atât de complexă, — întreţesută cu atâtea mari şi multiple interese — în cât cu toate divergenţele oreî presente — toate popoarele de pe glob participă — în mii de moduri—la una şi aceiaşi viaţă.

Lupta şi antagonismul este în fiinţa lui, — luptă pe moarte şi pe viaţă, este adevărat, — luptă şi rivalitate de întâietate, de preferenţă, de hegemonie: *interesul mondial*, însă, este unul şi indivizibil.

Acest interes consistă şi se manifestă în libertatea comerciului, — adică în libertatea transacţiunilor, — a transporturilor, — a comunicaţiunilor: munca omenească este ca lichidul în vasele comunicante, ea tinde a se echilibra în toate vastele părţi ale miculuî şi circumscrisului nostru glob.

Trebuinţele oamenilor sunt variî şi complexe, — oamenii simt nevoie pentru a le satisface de bunurile produse pe tot globul, — pe toate continentele, în toate climaturile: în schimbul lor continuu, — stă viaţa naţiunilor.

Fără ei, — fără posibilitatea de a schimba produsele noastre — de care nu mai avem trebuinţă — având superfluu, munca popoarelor s'ar deprecia, — nimici chiar — şi popoarele ar înceta de a mai produce, ele s'ar cristaliza şi ar pieri.

In contra interesului mondial — libertăţei relaţiunilor dintre oameni, — se ridică, icî colea, stavile naturale sau omeneşti ce împedică sau pun în primejdie această libertate.

Toate naţiunile aŭ interes comun să le rădice sau să le sdrobească.

Printre aceste stavile, acea care condiţionează viaţa mondială — şi în particular viaţa Europei centrale: Germaniei, Austro-Ungariei,—dar mai ales a Rusiei şi a României este libertatea navigaţiunei pe Dunăre, Marea Neagră, Bosfor şi Dardanele.

Aceste căî închise, moartea se întinde asupra lor: ele mor încecate în mijlocul proprielor lor bogăţii.

Până azî aceste căî aŭ fost ţinute de Turcî.

Secole îndelungate, eî aŭ închis saŭ deschis supapa de siguranţă şi de viaţă a acestor vaste ţări, — aŭ chemat la viaţă saŭ aŭ făcut să moară popoare întregî, după capriciul şi interesele lor. Istoria noastră — trista noastră Istorie, — este strâns legată de libertatea acestor strâmtorî.

Erî când viaţa economică era mai puţin intensă,—când Rusia, România, Austria saŭ Germania nu luaseră expansiunea economică mondială pe care ele o aŭ azî — acest capriciu saŭ aceste interese jicneaŭ mai puţin, — azî însă ele pot aduce — din cauza intensităţeî vieţeî economice moderne — ruina acestor ţărî.

Interesul mondial, — şi interesul special al Germaniei. Austro-Ungariei, Rusiei şi României este, aşa dar, a asigura deplina libertate a navigaţiunei prin Bosfor şi Dardanele.

Aceasta, însă, nu se poate de cât prin internaţionalizarea Bosforului, Dardanelelor şi Constantinopolului, negreşit cu ambele maluri — european şi asiatic.

Dispariţiunea Turciei este azî o necesitate mondială, — imperativă.

Această disparaţiune totală, radicală, se impune azî cu o urgenţă ineluctabilă, căcî dacă, în acest război mondial, Germania ar ieşi victorioasă, — ea ar înlocui, în fapt, pe Turcia la Constantinopol — Bosfor şi Dardanele — şi atunci libertatea comerţului mondial şi a navigaţiunei prin aceste strâmtorî — ar cădea sub mâna de fier a unei puterî formidabile.—In contra căreia rezistenţa ar fi imposibilă.

Rusia, România, — închise de toate părţile,—ar cădea în robia, în vasalitatea eî!

Dacă România are interese mari, vitale, de apărat peste Carpaţi, — ea nu are nicî mai micî, nicî mai puţin vitale la Constantinopol.

Ea întâlneşte, însă, peste Carpaţi pe Austro-Ungaria, — la Constantinopol pe Germania, — pretutindeni, aşa dar, pe aceeaşi adversarî.

Dumnezeŭ a hărăzit generaţiunei noastre o mare şi grea misiune: suntem datorî să ne ridicăm până la înălţimea acestuî mare Moment istoric, — să fim demnî de el, — să nu facem datoria şi toată datoria către ţară şi către urmaşiî noştrî: — Viitorul României şi al Neamului nostru stă în mâna noastră.

Războiul european

- Serviciul nostru telegrafic -

TIRALIORI ALGERIENI

Războiul ruso-turc

Rușii bombardează fortul Trapezuntei

Petrograd, 5. — **Comunicatul statuluî major al marineî din 4 Neombrie:**

In zorî de zi, flota rusească din Marea Neagră s'a apropiat de fortul Trapezuntei şi a bombardat fortul şi cazărmile, pricinuind un violent incendiu. Niciun vapor otoman nu a apărut la larg. (Westnik).

Lealitatea armenilor faţă de Rusia

Petrograd, 5. — **Se telegrafiază din Ecaterinodar că armenii supuşi otomani, după ce au cântat un te-deum pentru victoriile rușilor, au trimis prin intermediul vice-regeluî provinciei Caucaz o telegramă împăratului Rusieî, exprimându-şi sentimente de lealitate şi dorinţele lor ca crucea să se înalţe în curând pe S-ta Sofia. (Westnik).**

Luptele din Belgia şi Franţa

Comunicat oficial german

Berlin, 5. — **Marele stat major află de la marele cartier general cu data de 5 dim. următoarele:**

Luptele mai urmează în Flandra apuseană; totuşi, situaţia e neschimbată.

In pădurea Argonne, ofensiva noastră a fost împinsă înainte cu succes.

Atacurile franceze la sud de Verdun aŭ fost respinse.

Atacul francezilor în contra trupelor noastre trimise pe malul stâng al Meuzei, lângă St. Mihiel, a dat greş cu toate că a avut la început un succes.

Atacul nostru la sudest de Cirey a silit pe francezî să părăsească câteva din poziţiunile lor.

Castelul din Chatillon a fost luat cu asalt de trupele noastre. (Wolffbureau).

Germanii bombardează portul Libau

Petrograd, 5. — **Comunicatul statuluî major al marineî din 4 Noembrie zice:**

O escadră germană compusă din două crucişătoare, mai multe vapoare, şi zece torpiloare a apărut în faţa portuluî Libau. Germanii au bombardat iar portul şi oraşul, pricinuind mai multe incendiî. (Westnik).

Scufundarea unui vapor suedez

Petrograd, 5. — **Vaporul suedez „Andrea" a lovit o mină în Marea Nordului şi s'a scufundat. Echipajul a fost salvat. (Westnik)**

Luptele pe frontul Oriental

Comunicat oficial german

Berlin, 5. — **Marele stat major află dela marele cartier general:**

In Polonia, lupte noui aŭ fost angajate la nord de Lodz, dar rezultatul lor nu se cunoaşte încă.

La sud-est de Soldau, duşmanul a fost silit să se retragă spre Mlawa.

La aripa extremă din spre nord, o forţă de cavalerie rusă a fost bătută în ziua de 3 Noembrie şi respinsă dincolo de Pillkallen.

(ss) Direcţiunea superioară a armatei). Wolffbureau.

Comunicat oficial austriac

Viena, 5. — **Comunicatul oficial din 5 Noembrie zice: Operaţiunile aliaţilor aŭ silit forţele ruseşti din Polonia rusească la o mare bătălie care se desfăşoară pe tot frontul în condiţiuni favorabile. Unul din grupurile noastre a făcut erî peste 3000 de prisonieri.**

Faţă de astfel de lupte, mersul cavalerieî ruseşti spre Carpaţi nu are de cât o însemnătate secundară.

O forţă de cavalerie duşmană eşind din Gribow, a fost risipită de focul surprinzător al bateriilor noastre. (Korr. Bureau).

Ordinul de zi al generalului Hindenburg

Berlin, 5. — *„Berliner Tagblatt" află din Thorn publicara ordineî de zi următoare de către generalul Hindenburg:*

Impăratul a răspuns cum urmează la telegrama mea de erî: Pentru succesul vostru plin de promisiuni repurtat erî în urma operaţiunilor comandate de voî, vă trimit cu mare bucurie mulţumirile mele imperiale. Gândul meŭ merge şi spre şeful statului major şi auxiliarii voştri. Cu cele mai mari complimente ale mele, aduceţi şi salutările mele bravelor trupe care sunt mereŭ gata să făptuiască isprăvi nemaîntrecute în marşuri şi în lupte. Urările mele vă însoţesc în zilele viitoare. (ss) **Wilhelm.**

*

Generalul Hindenburg a adăugat în ordinea de zi ca urmare la telegrama imperială:

Aceste înalte laude trebue să fie un stimulent pentru noi spre a continua şi în viitor să ne facem datoria.

Comandantul superior al armateî de est. (ss) **Hindenbug.** *(Wolffbureau).*

Un Zeppelin DISTRUS LA ROTTERDAM

Petrograd, 5. — Se telegrafiază din Rotterdam, că un balon Zeppelin german smuls de viscol, a fost trântit jos şi distrus. (Westnik).

Manifestaţii de simpatie pentru Belgia

Paris, 5. — **Căldurooase manifestaţiuni de simpatie aŭ avut loc în mai multe oraşe din Franţa, în deosebi la Marsilia şi Clermont-Ferrand, pentru Regele Albert al Belgieî şi pentru poporul belgian. (Havas).**

Războiul austro-sîrb

Comunicat oficial austriac

Viena, 5. — **Comunicatul oficial din 5 Noembrie zice:**

Pe frontul sârb au fost mai multe lupte considerabile. După ce s'au restabilit trecătorile distruse pe râul Kolubara, trupele an trecut pe malul celalt. In ziua de 3 Noembrie am făcut 1400 prizonieri şi capturat mult material de război. (A. R.).

DIFERITE ŞTIRI

Viena, 5. — *Gazeta din Frankfurt află din Londra, că lista pierderilor privitoare la ofiţerii indigeni în luptele din Flandra cuprinde 138 ofiţeri indigeni şi 6 coloneli englezi. (Wolffbureau).*

Viena, 5. — *Se află din Munchen că, după ştirile sosite acolo, un tren-spital bavarez s'a ciocnit la Lille cu un tren de marfă; ambele trenuri aŭ fost grav stricate; aŭ fost trei morţi şi 14 persoane rănite în mod grav. (Wolffbureau).*

In focul granatelor

— Psichologia curagiului în bătăliile de azi —

„Când un bărbat spune că nu-i este frică în focul granatelor de azi, minte"

Aceste cuvinte ale unuî soldat, a cărui mare vitejie este mai presus de orice îndoială, le reproduce corespondentul de războiu Philipp Gibbs, într'un articol, care pe baza propriei experienţe a făcut o analiză a efectului focului granatelor asupra stărei sufleteşti a soldatului.

Chiar şi cei mai neînfricoşaţi luptători declară că aflându-se în ploaia granatelor duşmane, n'aŭ putut să înlăture o frică sguduitoare, care străbătea până în măduva oaselor. Soldatul de azi nu-şi poate manifesta curajul în grindina şrapnelelor. El este cuprins de o credinţă fatalistă în soartă, în multe cazurî este o stingere ciudată a simţirei, astfel încât bărbaţii carî aŭ stat multă vreme în focul granatelor, prezintaŭ o tâmpire deosebită a sistemului nervos, ca şi cum, seva mort ar fi în interiorul lor.

Vechia glorie a bătăliilor, în în carî luptătorul era mândru de forţa sa, aparţine trecutului. Ce însemnează abilitatea, forţa musculară, avântul eroic în faţa uneî baterii duşmane, care asvârle obuzele cu regularitatea uneî maşinî? Ce poate face într'un asemenea caz chiar şi cel mai curajos om?

Poate sta el în picioare sub o ploaie de oţel. Poate el sta zâmbitor ca un eroŭ, când la un metru de el se scormoneşte o groapă, în care ar putea intra o trăsură şi când zidul de care se razimă este spulberat în ruine?

Grozăviile focului granatelor nu se pot descrie: „Acum câteva zile — povesteşte Gibbs — mă aflam în focul lor şi observam efectul ce-l aŭ asupra soldaţilor. Eram cuprins de o mare frică, deşi eram deprins cu această muzică infernală. Afară de aceea simţeam o mare indispoziţie corporală. Sgomotul era mai chinuitor decât primejdia morţiî. Era un bubuit grozav. Bateriile germane eraŭ în plină activitate la Nieuport. Dixmude şi alte sate. Se puteaŭ vedea fulgerele la fiecare împuşcătură. Şi apoî se auzea un bubuit prelung ca al tunetelor, şi apoî trosnete înfricoşate, carî păreaŭ că-ţî zdrobesc creerii. Şi peste toate aceste răsună mugetul grozav al granatelor, carî la explozia lor culminau într'un trosnet şi bubuit grozav.

Mai înfricoşat era urletul propriilor tunurî. La Nieuport mă aflam numaî la o distanţă de câteva sute de metri de vasele de război, dela ţărm. Fiecare granată trecea prin dune ca trăznetul luî Jupiter şi făcea să-ţî tremure corpul şi sufletul.

Sguduirea era atât de mare în cât aveaî o durere de cap grozavă, ca şi când cineva ar fi dat mereŭ cu un ciocan în creerî. Mulţi se obişnuesc cu această larmă, dar alţii niciodată.

De câte orî bateria trăgea focurî, unul dintre soldaţi, un om robust, tresărea, şi-şi ferea capul plin de disperare şi spaimă. El spunea că i se tae nervii. Alţi treî soldaţi aŭ fost trimişi acasă din cauza crizeî de nervi. Aceştî soldaţi nu cunoşteaŭ frica, dar sgomotul infernal i-a înebunit pe jumătate".

Medicii francezi, şi cu deosebire dr. Doyen, aŭ observat diferite cazurî de un fel de boală mintală provenită de focul granatelor. Oamenii sunt cu totul sleiţi şi într'o stare sufletească tâmpită, fără voinţă, nu pot să-şi exprime clar ideile şi trec mai multe săptămâni până a-jung în stare normală.

Dar pe lângă toate grozăviile, focul granatelor are şi o frumuseţe grozavă, care predomină frica şi captivează în chip magic privirea.

Un grandios joc de culorî se desfăşoară la acest cel mai grozav tablou al războiuluî, deoarece germanii întrebuinţează granatele cu diferite fumurî colorate, pentru ca să poată mai bine judeca efectul foculuî lor.

Un efect viu îl oferă şrapnela obişnuită, care trage un cerc luminos de un albastru electric deasupra treselor negre de fum şi peste marea de foc a unuî oraş arzând. Din tunurile-grele se ridică gloanţe dese carî luminează portocaliu, violet şi heliotrop şi sunt urmate de niste norauşî de cea mai albă culoare.

Ochiî şi simţurile sunt captivate cu totul de acest spectacol variat al proiectilelor, şi mai târziu simţî în muşchî şi în vine efectul lor paralizant. Oameniî, carî aŭ stat mai multă vreme în tranşee, sub un foc greŭ de granate, ies tremurând, cu privirea aiurită, cu faţa cenuşie, ca şi când ar fi fost îngropaţi de vii. Dar el se reîntorc în acest infern. Zi cu zi şi acesta este triumful curajuluî din luptele de azi, care este mai puternic ca frica şi chinuirea nervilor lor. Este ceva divin în aceştî oameni, a căror vitejie nu ţine socoteală niciî chiar de vâjâitul teribil al unuî duşman nevăzut dintr'un cer înegrit de fum.

Sc.

Cine se abonează la ziarul „UNIVERSUL" pe ziua de 1 Noembrie, concurează la tragerea marilor premiî de la 23 Noembrie.

DIN BUCOVINA

Ce e nou în Cernăuţi?

— Impresiile corespondentului nostru —

Cernăuţi, 4 Noembrie

De aproape o săptămână se observă o completă liniste pe întreg frontul de bătaie austro-rus din Bucovina, întreruptă numaî din când în când de micî ciocniri de patrule şi avantposturi, carî se mărginesc a trage la intervale focurî de armă izolate, retrăgându-se apoî în adăposturi.

In această liniste însă pare că se plămădesc planurî în vederea unor apropiate lupte, carî de sigur vor avea loc pe malul stâng saŭ drept al Prutuluî, după cum adversariî vor lua ofensiva saŭ vor rămânea în defensivă.

E de remarcat însă că, cu toate demonstraţiile de luptă de până acum ale rușilor, carî de obiceiŭ aŭ scopul de a putea afla forţele austriace, carî pe cât se ştie sunt destul de sleite, totuşi nu aŭ luat vre-o ofensivă mai viguroasă, ceeace pare a scoate în evidenţă părerea unuî personaj din anturajul fostuluî guvernator rus al Bucovineî, Evreinov, care a declarat *că armatele ruseşti nu vor mai reocupa Cernăuţii întru cât Bucovina este destinată* **a fi ocupată de o altă putere care va intra în curând în acţiune.** Totuşi, dacă ne-am orienta după mişcările de trupe ce se fac pe la spatele frontuluî armateî austriace, pe linia Noua-Suliţă—Boian—Mahala— Jucika—Cernăuţi, ţinându-se seamă şi de faptul că la frontiera Bucovineî sosesc zilnic treenrî cu militarî, carî presupunând că ar întări frontul armatei ruseştî, aceasta nu s'ar face numaî pentru o continuă stagnare, dar pe cât se aude, aceste trupe se strecoară spre Galiţia şi pentru ca această trecere să se poată efectua, e absolut sigur de prevăzut că mai curând saŭ mai târziu vom avea lupte crâncene în Bucovina.

Luptele înregistrate până acum între ruşi şi austriacî se pot rezuma în următoarele: ruşiî, spre a-şi putea transporta liniştiţi trupele de carî aŭ nevoie în Galiţia prin Bucovina, însceneză lupte pentru a împedica pe austriacî să le atace grosul armateî. Acest plan le-a reuşit până acum. Nu se ştie însă dacă şi în viitor austriacii nu vor lua o atitudine mai energică şi deci avem un motiv mai mult de a prevedea marî lupte în Bucovina.

Pe malul stâng al Prutuluî s'aŭ observat zilele acestea traversând trupe foarte numeroase. Locuitoriî din localităţile Boian şi Noua-Suliţă povestesc că în casele lor ruşiî aŭ încuartierat un număr foarte mare de soldaţi, carî trăesc destul de comod şi n'aŭ aparenţa că s'ar afla în războiŭ. Toţi sunt liniştiţi şi fără grija zileî de mâine. In ceea ce priveşte felul cum se poartă cu locuitoriî, nu lasă nimic de dorit.

*

Pe frontul armateî austriace nu se remarcă nicio mişcare demnă de relevat. Toate măsurile militare luate de aceştia, se mărginesc la câteva posturi aşezate la un kilometru de malul Prutuluî, în dosul unor clăi de fân în apropiere de frontiera română şi poate vedea foarte uşor oricine în ce constă anume forţele lor militare: câteva bataliane de miliţieni.

Acum câteva zile, se mai vedeaŭ trecând detaşamente de „Landsturm" pe şoseaua Ţurenî-Cernăuţi, iar actualmente nicî acestea nu se mai observă. Chiar şi detaşamentul dela vama Ţurenî a fost redus simţitor, astfel că postul principal aproape nicî nu mai contează ca post militar. In ultimul timp chiar s'a observat cum soldaţiî aŭ încărcat în mai multe căruţe, bucătăriile de câmp şi alte necesare de campanie, pe carî le-aŭ transportat spre Cernăuţi.

Acum două zile, doî ofiţerî austriacî călăreţi aŭ făcut o recunoaştere pe distanţa Ostriţa—Cernăuţi până la Mamornita austriacă, unde s'aŭ oprit un sfert de oră şi aŭ privit terenul din faţa lor spre Prut, după care aŭ plecat, lăsând o santinelă lângă puntea de trecere peste graniţă în România, nemai permiţând nimănuî trecerea. Măsura a nemulţumit pe mulţi, dar ea se execută cu foarte mare rigurozitate, mai cu seamă faţă de românî.

*

In Cernăuţi domneşte aceeaşi nesiguranţă şi neliniste. Capiî autorităţilor staŭ în oraş numaî ca musafiriî, părăsindu-l la intervale prea dese. In orice moment se simt expuşi la surprize neplăcute, fie prin o eventuală bombardare, fie prin o invazie prin surprindere a rușilor, carî se află în detaşamente micî la o mică distanţă de oraş.

Se simte mare lipsă de alimente de primă necesitate, carî aŭ ajuns la preţurî fabuloase. Populaţia săracă îndură tot felul de neajunsurî din partea proprietarilor, carî cer achitarea chiriilor. Ba mulţi proprietarî s'aŭ şi grăbit să-î acţioneze în judecată. Se văd mişunând pe străzi femeî şi copiî de bună condiţie, carî cer pomană trecătorilor, însă foarte arare orî se iveşte câte o inimă caritabilă care să se îndure de eî.

In ultimul timp isprăvindu-se tutunul, această buruiană este foarte căutată şi a ajuns articol de lux. Se observă mult tutun şi ţigări româneşti, puse în consumaţie, chiar în debitele statului.

In fine, peste tot şi la toţi se observă aceleaş neajunsuri. In această parte a Austrieî, fiecare trăieşte în necunoscut şi cu toate că lumea s'a deprins între câtva cu fazele războiuluî, totuşi în sufletul tuturor există teama de a nu se isbi de noî dezastre, carî îi urmăresc din zi în zi, din ceas în ceas.

După o noapte liniştită de odihnă, fiecare se scoală cu inima frântă de teamă şi se întreabă, poate cu drept cuvânt: „Oare astăzi ce are să mai fie?"

Sigma.

Situaţia externă

— Tratativele pentru înţelegerea balcanică. Situaţia Serbieî —

Tratativele pentru înţelegerea balcanică continuă.

După cum am arătat alaltăerî, Serbia s'a arătat dispusă să ajungă la o înţelegere cu Bulgaria, cedând acesteia din teritoriul eî până la Vardar.

Fireşte că aceasta nu poate constitui încă un răspuns definitiv. Dar încă odată, din partea Serbieî care e azî un stat beligerant şi care a făcut atâtea sacrificiî şi cu atâta eroism, este o manifestare de bună voinţă care nu se poate să nu fie apreciată.

Puterile Triplei Înţelegerî şi Italia continuă tratativele şi, am spus şi altă dată, România nu încetează de a da sfaturi pentru ca o înţelegere amicală să se facă între statele balcanice.

Este adevărat, că cel puţin de ocamdată această înţelegere întâmpină dificultăţi, că, după cum am arătat în precedentul nostru articol, Grecia, în răspunsul ce l'a dat, a arătat că nu e dispusă să facă niciî o cesiune teritorială. Pe de altă parte, situaţiunea grea a Serbieî astăzî, pare că încurajează mai mult pe Bulgaria ca să manifeste o atitudine care inspiră în unele cercurî diplomatice îngrijorări asupra intenţiunilor Bulgarieî. Deşi aceasta nu încetează a da asigurărî că e decisă să rămână neutră.

Oare carî speranţe însă, persistă încă în cercurile politice şi diplomatice.

Se crede că intervenţiunea şi a României pentru stabilirea acestor înţelegerî va putea determina un rezultat satisfăcător şi în orice caz o clarificare.

*

Situaţiunea însă este azî schimbată. Inaintarea armatelor austriace în Serbia a produs această schimbare, care poate aduce consecinţe de aşa natură în cât să grabească unele evenimente.

Tripla Înţelegere nu poate privi indiferentă la ocuparea Serbieî de către armatele austro-germane, ocupare care ar deschide Berlinului drumul la Constantinopol şi, după cum afirmă ziarul „La Roumanie" în numărul său de Miercurî seară, „Tripla Înţelegere ne zoreşte să zburăm în ajutorul Serbieî".

Fapt este că ne găsim în faţa unei situaţiuni noui care necesitează o cercetare serioasă, ceea ce, după informaţiile ce le avem, ce şi urmează. I. F.

Convocarea parlamentului francez

Petrograd, 5. — *Se telegrafiază din Paris, că parlamentul francez va fi convocat între 5 şi 6 Decembrie la Paris. (Westnik).*

Situaţia financiară A ANGLIEI

Petrograd, 5. — **Agenţia Reuter a publicat un comunicat oficial, care constată că situaţia financiară a Angliei e foarte satisfăcătoare: băncile engleze ajută puternic la menţinerea vieţeî comerciale şi economice a Exitanî Marî. (Westnik).**

Una garnitură de mobilă de trestie de mare, compusă din 4 canapea, 2 fotolii, 4 scaune şi 1 masă, aŭ fost cumpărate pentru premiile ziarului „UNIVERSUL" de la fabrica de coşurî şi mobile de trestie D. S. Littman, str. Lipscani 3. Abonaţi-vă, data tragerei s'a apropiat.

POVEŞTI DIN RĂZBOIŬ

Viaţa veselă din tranşee

Viaţa în tranşee, scrie un corespondent francez, viaţă care se prelungeşte în unele puncte de două luni, oferă anecdotele celo mai variate şi înveselitoare, în absolut contrast cu caracterul tragic al războiuluî.

De un singur lucru se plâng soldaţiî: că primesc prea rar scrisorî de acasă.

Un ofiţer scrie că 'n tranşeea luî soldaţiî aŭ isbutit să construiască până şi o sală de băi, care îngădue întregii companiî să ia, în fiecare dimineaţă, duşî calde, dar nu prea fierbinţi ca ploaia de gloanţe ce le trimet din când în când veciniî de peste drum.

Mai este şi un salonaş de ras şi tuns; ba chiar se pregăteşte şi un mic teatru pentru jucat comedii şi executat concerte.

Se află printre soldaţi un biciclist acrobat, însoţit de un câine dresat, care nu se desparte de el nicî în timpul luptiî.

Un avocat parizian, aflat în tranşee, scrie şi el că un director de orchestră, venit în tabără ca simplu soldat şi acuma înaintat ofiţer, organizează pe fie care zi coruri şi cântă, iar din tranşeele duşmane, la distanţă de 200 metri, li se răspunde uneorî cu fluere şi alteorî cu aplauze.

Animalele sălbatice, care se rătăcesc prin zona intermediară, dau loc la scene interesante. Un iepure, de pildă, a fost mai ieri primit de o salvă de focurî atât din tranşeele franceze cât şi din cele germane. Apoî urmă o luptă între adversarî, care să decidă cine să ia iepurile ciuruit de gloanţe. Nemţiî atunci ridicară o basma albă strigând:

— Tutun, tutun!

Soldaţiî francezî, auzindu-le cererea, strânseră un ghemotoc de tutun, şi apoî unul din eî se duse să ia iepurele, depuind în locul luî tutunul. Puţin după aceea, unî soldat german eşi din şanţurî şi veni să ia tutunul. Insă dacă, ceva mai târziu dupăceea, un soldat ridica cu imprudenţă capul afară din parapet, era numaî decât luat la ochî de puşcaşiî din tranşeea protivnică!

Altă dată se organizau tragerî în ţintă între adversarî ca să le treacă de urât. Un soldat francez punea un chipiu în vârful uneî prăjinî. Din tranşeea inamică porneşc numaî decât împuşcăturî regulate. Iar când un proectil lovea chipiul, francezii ridicau o cazma ca să arate că cel care a tras a nemerit în centru.

Ca să se garanteze în contra atacurilor de noapte, soldaţii lor aşeră obiceiul să presare locul cu cutiî goale de conserve care drăngănăau la cea mai micâ atingere. Dar se întâmplă ca cutiile să fie călcate de lupî saŭ de vulpi în fuga lor prin întunerec, şi atunci se începe, în desert, un schimb viu de focurî în contra umbrelor.

Şi între răsete şi împuşcăturî intermitente, soldaţiî îşi petrec zilele şi nopţile vieţiî lor de soboliî ascunşi prin găurî.